

1293**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OBRONY NARODOWEJ**

z dnia 13 września 2002 r.

w sprawie szczegółowego trybu postępowania dyscyplinarnego.

Na podstawie art. 87 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o dyscyplinie wojskowej (Dz. U. z 2002 r. Nr 42, poz. 370) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1**Przepisy ogólne**

§ 1. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o ustawie, rozumie się przez to ustawę z dnia 4 września 1997 r. o dyscyplinie wojskowej.

§ 2. Przełożony dyscyplinarny zajmujący stanowisko służbowe niższe niż dowódca jednostki wojskowej, w przypadku powzięcia uzasadnionego przypuszczenia, że podporządkowany mu żołnierz popełnił czyn o znamionach przestępstwa lub wykroczenia, jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym dowódcę jednostki wojskowej.

§ 3. W przypadku przedstawiania przez przełożonego dyscyplinarnego wniosku do wyższego przełożonego dyscyplinarnego lub organu wojskowego uprawnionego do wymierzenia kary dyscyplinarnej, na zasadach określonych w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy, nie stosuje się trybu i zasad załatwiania spraw w drodze służbowej, określonych w odrębnych przepisach.

§ 4. Jeżeli postępowanie dyscyplinarne zostało przejęte przez nowego przełożonego dyscyplinarnego, w okolicznościach określonych w art. 55 ust. 4 i art. 59a ust. 1 ustawy, czynności w tym postępowaniu przejmuje nowy rzecznik dyscyplinarny, chyba że jest ono prowadzone w tej samej jednostce organizacyjnej i dotychczasowy rzecznik dyscyplinarny może nadal w nim uczestniczyć.

§ 5. 1. Jeżeli przełożony dyscyplinarny lub rzecznik dyscyplinarny uznaje, że zachodzi przyczyna wyłączenia go od udziału w postępowaniu dyscyplinarnym, składa niezwłocznie, na piśmie, do właściwego przełożonego dyscyplinarnego:

- 1) oświadczenie o wyłączeniu się z urzędu z mocy art. 49 ust. 1, 1a lub 1b ustawy albo
- 2) żądanie wyłączenia na podstawie art. 49 ust. 2 ustawy.

2. O wyłączeniu przełożonego dyscyplinarnego lub rzecznika dyscyplinarnego na podstawie żądania, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, właściwy organ odwoławczy rozstrzyga w terminie trzech dni od dnia jego wpływu.

3. Wyłączenie osób, o których mowa w ust. 1, stwierdza się w rozkazie dziennym lub w decyzji.

§ 6. 1. W razie zaistnienia ważnej przeszkody uniemożliwiającej rzecznikowi dyscyplinarnemu dalszy udział w postępowaniu dyscyplinarnym, czynności w tym postępowaniu przejmuje inny rzecznik dyscyplinarny, na polecenie lub na wniosek przełożonego dyscyplinarnego, który wszczął postępowanie.

2. Przejęcie czynności w postępowaniu dyscyplinarnym przez innego rzecznika dyscyplinarnego stwierdza się w rozkazie dziennym lub w decyzji.

§ 7. Przełożony dyscyplinarny, wyznaczając terminy do dokonania czynności w postępowaniu dyscyplinarnym, jest obowiązany dbać, aby to postępowanie mogło być zakończone przed upływem terminów, o których mowa w art. 37 ust. 1—4 ustawy.

§ 8. 1. Do biegu terminu nie wlicza się dnia, od którego liczy się dany termin.

2. Jeżeli termin jest oznaczony w miesiącach, koniec terminu przypada na dzień miesiąca, który odpowiada początkowi terminu, jeśli w danym miesiącu nie ma takiego dnia, koniec terminu przypada na ostatni dzień tego miesiąca.

3. Jeżeli koniec terminu przypada na dzień uznany przez ustawę za dzień wolny od pracy, czynność można wykonać następnego dnia.

§ 9. Termin jest zachowany, jeżeli przed jego upływem pismo zostało nadane w urzędzie pocztowym lub złożone w kancelarii jednostki wojskowej.

Rozdział 2**Doręczania pism i powiadamiania**

§ 10. 1. Pisma przeznaczone dla uczestników postępowania dyscyplinarnego doręcza się w taki sposób, aby ich treść nie była udostępniona osobom niepowołanym.

2. Pisma doręcza się za pokwitowaniem odbioru. Odbierający potwierdza odbiór pisma, wpisując na zwrotnym pokwitowaniu czytelnie swoje imię i nazwisko oraz datę odbioru.

§ 11. 1. Żołnierzom i pracownikom wojska pisma doręcza się w miejscu pełnienia służby i pracy bezpośrednio lub za pośrednictwem ich przełożonych.

2. Jeżeli doręczenia nie można dokonać w sposób określony w ust. 1, a także gdy adresatem jest osoba niebędąca żołnierzem lub pracownikiem wojska, pismo doręcza się za pośrednictwem poczty w miejscu

zamieszkania, w trybie i na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

§ 12. 1. W razie odmowy przyjęcia pisma lub odmowy albo niemożności pokwitowania odbioru przez adresata, doręczający sporządza na zwrotnym pokwitowaniu odpowiednią adnotację; wówczas doręczenie uważa się za dokonane.

2. Pismo nieprzyjęte przez adresata zwraca się organowi wysyłającemu.

§ 13. Doręczenie w sposób inny niż określony w rozporządzeniu uważa się za dokonane, jeżeli osoba, dla której pismo było przeznaczone, oświadczy, że pismo to otrzymała.

§ 14. W przypadkach niecierpiących zwłoki przełożony dyscyplinarny i rzecznik dyscyplinarny mogą przekazywać powiadomienia telefonicznie lub w inny sposób, stosownie do okoliczności, sporządzając w dokumentacji postępowania dyscyplinarnego adnotację o sposobie powiadomienia.

Rozdział 3

Wszczęcie postępowania dyscyplinarnego i postępowanie wyjaśniające

§ 15. 1. Jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej, postępowanie dyscyplinarne wszczyna ten przełożony dyscyplinarny, któremu bezpośrednio podporządkowany jest żołnierz, w stosunku do którego postępowanie ma być prowadzone.

2. W stosunku do żołnierza zajmującego stanowisko służbowe zastępcy przełożonego dyscyplinarnego, postępowanie dyscyplinarne wszczyna wyższy przełożony dyscyplinarny.

§ 16. W stosunku do żołnierza wykonującego zadania służbowe poza swoją jednostką wojskową, jeżeli istnieje uzasadnione przypuszczenie, że popełnił przewinienie dyscyplinarne, postępowanie dyscyplinarne wszczyna właściwy przełożony dyscyplinarny, któremu żołnierz ten jest podporządkowany w miejscu wykonywania zadań.

§ 17. 1. Przełożony dyscyplinarny, który wszczął postępowanie dyscyplinarne:

- 1) wydaje niezwłocznie rzecznikowi dyscyplinarnemu polecenie uczestnictwa w postępowaniu dyscyplinarnym, a w przypadku gdy uznaje za konieczne przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego, poleca równocześnie rzecznikowi jego przeprowadzenie, jeżeli właściwym rzecznikiem dyscyplinarnym, w rozumieniu art. 65 ustawy, jest podporządkowany mu żołnierz;
- 2) w przypadku gdy nie może wydać poleceń, o których mowa w pkt 1, przedstawia odpowiedni wniosek wyższemu przełożonemu dyscyplinarnemu.

2. Wyższy przełożony dyscyplinarny jest obowiązany w terminie trzech dni od dnia wpływu wniosku,

o którym mowa w ust. 1 pkt 2, wydać odpowiednie polecenie właściwemu rzecznikowi dyscyplinarnemu.

3. Wydanie rzecznikowi dyscyplinarnemu polecenia przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego stwierdza się w rozkazie dziennym lub w decyzji.

§ 18. Jeżeli postępowania wyjaśniającego nie prowadzi się, przełożony dyscyplinarny zapoznaje rzecznika dyscyplinarnego z okolicznościami popełnienia przewinienia dyscyplinarnego i dowodami winy żołnierza lub zapoznaje go z wnioskiem organu, na którym podstawie wszczął postępowanie dyscyplinarne.

§ 19. 1. Żołnierz objęty postępowaniem dyscyplinarnym albo jego obrońca, jeżeli został ustanowiony, ma prawo, w terminie trzech dni od dnia zapoznania go z rozkazem lub decyzją o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego, złożyć wniosek do organu odwoławczego o wyłączenie:

- 1) rzecznika dyscyplinarnego;
- 2) przełożonego dyscyplinarnego, który wszczął postępowanie dyscyplinarne.

2. Wniosku złożonego po terminie określonym w ust. 1 nie rozpatruje się, chyba że przyczyna wyłączenia powstała lub stała się znana składającemu wniosek dopiero po tym terminie.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, rozstrzyga się w terminie trzech dni od dnia jego wpływu.

4. Jeżeli postępowanie dyscyplinarne wszczął Minister Obrony Narodowej, wniosek, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, składa się do wojskowego sądu garnizonowego.

§ 20. W toku postępowania wyjaśniającego rzecznik dyscyplinarny jest związany poleceniami przełożonego dyscyplinarnego, który wszczął postępowanie dyscyplinarne, w granicach określonych ustawą.

§ 21. Czas trwania postępowania wyjaśniającego biegnie od dnia stwierdzenia w rozkazie dziennym lub w decyzji wydania polecenia jego przeprowadzenia rzecznikowi dyscyplinarnemu.

§ 22. W przypadku zaistnienia ważnej przeszkody uniemożliwiającej zakończenie postępowania wyjaśniającego w terminie czternastu dni, rzecznik dyscyplinarny występuje do przełożonego dyscyplinarnego z wnioskiem o przedłużenie terminu.

§ 23. W toku postępowania wyjaśniającego w szczególności:

- 1) rzecznik dyscyplinarny może przesłuchiwać w charakterze świadka każdą osobę, jeżeli jest to niezbędne do ustalenia czasu, miejsca, sposobu, okoliczności, dowodów albo skutków popełnienia przewinienia dyscyplinarnego;
- 2) żołnierz objęty postępowaniem dyscyplinarnym lub jego obrońca może złożyć w piśmie wniosek

do rzecznika dyscyplinarnego o przeprowadzenie lub uzupełnienie czynności dowodowych; oddalenie przez rzecznika dyscyplinarnego wniosku wymaga uzasadnienia na piśmie.

§ 24. 1. Postępowanie wyjaśniające prowadzi się, jeżeli zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że żołnierz popełnił kilka przewinień dyscyplinarnych.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, rzecznik dyscyplinarny:

- 1) bada okoliczności i ustala dowody popełnienia każdego przewinienia dyscyplinarnego;
- 2) po zakończeniu postępowania wyjaśniającego, w sprawozdaniu przedstawianym przełożonemu dyscyplinarnemu, określa każde przewinienie dyscyplinarne zarzucane obwinionemu, wskazując okoliczności, sposób i dowody oraz skutki jego popełnienia.

Rozdział 4

Postępowanie przed organem orzekającym w pierwszej instancji

§ 25. 1. Raport dyscyplinarny przeprowadza się w terminie:

- 1) pięciu dni od dnia przedstawienia przez rzecznika dyscyplinarnego sprawozdania i wniosku, o którym mowa w art. 69 lub art. 70 ust. 2 ustawy, jeżeli organem orzekającym jest przełożony dyscyplinarny, który wszczął postępowanie dyscyplinarne;
- 2) siedmiu dni od dnia wpływu do właściwego przełożonego dyscyplinarnego albo organu wojskowego uprawnionego do wymierzenia kary dyscyplinarnej wniosku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy.

2. W szczególnie uzasadnionym przypadku można wyznaczyć późniejszy termin raportu dyscyplinarnego niż określony w ust. 1, z zastrzeżeniem § 7.

§ 26. Dowódca jednostki wojskowej, w terminie pięciu dni od dnia wpływu wniosku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy:

- 1) występuje z wnioskiem do wojskowego sądu garnizonowego o wymierzenie obwinionemu kary dyscyplinarnej aresztu izolacyjnego, jeżeli stwierdza uzasadnione podstawy do przedstawienia takiego wniosku, albo
- 2) w przypadku gdy nie znajduje podstaw do wystąpienia z wnioskiem, o którym mowa w pkt 1, wyznacza termin raportu dyscyplinarnego; § 25 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

§ 27. 1. Obwiniony lub jego obrońca, jeżeli został ustanowiony, może złożyć do wyższego przełożonego dyscyplinarnego wniosek o wyłączenie przełożonego dyscyplinarnego albo organu wojskowego uprawnionego do wymierzenia kary dyscyplinarnej, orzekające-

go w pierwszej instancji na wniosek przełożonego dyscyplinarnego, który wszczął postępowanie dyscyplinarne i nie jest uprawniony do wymierzenia danej kary dyscyplinarnej.

2. Jeżeli przełożonym dyscyplinarnym orzekającym w pierwszej instancji jest Minister Obrony Narodowej, wniosek o jego wyłączenie składa się do wojskowego sądu garnizonowego.

§ 28. 1. Termin złożenia wniosku, o którym mowa w § 27, wynosi trzy dni od dnia zapoznania obwinionego z rozkazem lub decyzją o wyznaczeniu terminu i miejsca raportu dyscyplinarnego.

2. Do rozpatrywania wniosku, o którym mowa w ust. 1, przepisy § 19 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 5

Postępowanie odwoławcze

§ 29. Przełożony dyscyplinarny albo organ wojskowy uprawniony do wymierzenia kary dyscyplinarnej, orzekający w pierwszej instancji, przekazuje odwołanie i całość materiałów sprawy organowi odwoławczemu, w terminie trzech dni od dnia wpływu odwołania.

§ 30. 1. Wnoszący odwołanie może je cofnąć, na piśmie, za pośrednictwem organu, który orzekał w pierwszej instancji.

2. Rzecznik dyscyplinarny nie może bez zgody obwinionego cofnąć odwołania wniesionego na jego korzyść.

§ 31. 1. Obwiniony lub jego obrońca, jeżeli został ustanowiony, może złożyć do wyższego przełożonego dyscyplinarnego wniosek o wyłączenie przełożonego dyscyplinarnego rozpoznającego odwołanie, w terminie trzech dni od dnia zawiadomienia go o terminie rozpoznania odwołania.

2. Do rozpatrywania przez wyższego przełożonego dyscyplinarnego wniosku o wyłączenie przełożonego dyscyplinarnego rozpoznającego odwołanie, przepisy § 19 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

3. W przypadku wniesienia odwołania do Ministra Obrony Narodowej wniosek, o którym mowa w ust. 1, składa się do wojskowego sądu garnizonowego.

§ 32. Jeżeli zachodzi potrzeba uzupełnienia materiału dowodowego, wyższy przełożony dyscyplinarny może polecić rzecznikowi dyscyplinarnemu przeprowadzenie określonych czynności i przekazanie dodatkowych materiałów dowodowych w wyznaczonym terminie.

§ 33. 1. Odwołanie powinno być rozpatrzone przez wyższego przełożonego dyscyplinarnego w terminie czternastu dni od dnia jego otrzymania.

2. W szczególnie uzasadnionym przypadku odwołanie można rozpatrzyć w późniejszym terminie niż określony w ust. 1, z zastrzeżeniem § 7.

§ 34. Wyższy przełożony dyscyplinarny, w terminie pięciu dni od dnia wydania orzeczenia:

- 1) doręcza obwinionemu, rzecznikowi dyscyplinarnemu i przełożonemu dyscyplinarnemu, który orzekał w pierwszej instancji, orzeczenie wraz z uzasadnieniem oraz
- 2) przekazuje przełożonemu dyscyplinarnemu lub organowi wojskowemu uprawnionemu do wymierzenia kary dyscyplinarnej, który orzekał w pierwszej instancji, całość materiałów sprawy.

Rozdział 6

Przepis końcowy

§ 35. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 października 2002 r.¹⁾

Minister Obrony Narodowej: *J. Szmajdziński*

---

¹⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Obrony Narodowej z dnia 28 stycznia 1999 r. w sprawie szczegółowego trybu postępowania dyscyplinarnego (Dz. U. Nr 12, poz. 102), które traci moc z dniem 30 września 2002 r. na podstawie art. 8 ustawy z dnia 20 lipca 2001 r. o zmianie ustawy o dyscyplinie wojskowej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 85, poz. 925).